

Утвърждавам:

Директор: В. Игова

СТРАТЕГИЯ

ЗА

РАЗВИТИЕ НА УЧИЛИЩЕТО

2016 -2020

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Въведение

Съвременното училище е изправено пред предизвикателства, които променят традиционните представи за мястото и ролята на образователната институцията в обществото. Средата, в която днес трябва да функционира успешно училищната система е динамична и проактивна, променят се не само технологиите и методологиите на преподаване, но и критериите за оценка и успех на обучението. Не на последно място, променя се начинът на общуване и възможностите за взаимодействие между всички участници в образователния процес – учители, ученици, родители. Всички тези промени са инспирирани от един основен фактор - житейската реализация на съвременното младо поколение, с неговите интереси, цели и потребности.

Стратегия за развитие на 38 ОУ “В.Априлов“ е основен вътрешно-институционален документ, който определя перспективите в развитието на училището и създава организация за тяхното осъществяване.

Настоящата стратегия е създадена с разбирането, че само с усилията на цялата училищна общност, училището може да се развива като съвременен образователен и възпитателен център, създаващ условия за формиране на успешни личности и отговарящ на обществените очаквания за реализация на младите хора.

1.2. Съответствие с нормативната уредба

Стратегията за развитие на училището е изготвена в съответствие с принципа, заложен в националното и европейско законодателство, че в центъра на процеса на образование, възпитание и социализация трябва да бъде детето с неговите заложби, интереси и потребности.

Стратегията за развитие на училището е разработена съгласно чл. 70 и чл. 263, ал.1, т.1 от Закон за предучилищното и училищно образование и е във връзка с чл. 7 от Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор, както и със следните нормативни документи:

- Закон за предучилищното и училищно образование /ЗПУО/;
- Държавните образователни стандарти в системата на училищното образование;
- Закона за закрила на детето;
- Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор /ЗФУКПС/;
- Стратегия на европейският съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“;

- Стратегия за намаляване на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020);
- Стратегия за ефективно прилагане на информационните и комуникационните технологии в образованието и науката на Република България (2014-2020);
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014-2020);
- Национална стратегия за учене през целия живот (2014-2020)
- Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри (2014-2020);
- Национална стратегия за учене през целия живот за периода (2014 – 2020);
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2015-2020);
- Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот;
- Национална референтна рамка;
- Стратегическа рамка — „Образование и обучение 2020“;
- Национална програма за развитие на физическото възпитание и спорта.;
- Други нормативни документи, национални и международни, засягащи развитието на образованието.

Стратегията за развитие на 38 ОУ “В.Априлов“ обхваща периода от 2016 до 2020 година, като се актуализира на две години или при необходимост.

1.3. Статут на образователната институция

38 ОУ “В.Априлов”- гр. София е общинско училище и се финансира от бюджета на Столична община – гр.София, като третостепенен разпоредител с бюджетни средства.

По степен училището е основно и в него се придобива основно образование, след успешно завършен VII клас, в два етапа, както следва:

- начален – от I до IV клас, включително;
- прогимназиален – от V до VII клас, включително;

В 38 ОУ „В.Априлов“, гр. София, към 15.09.2016г. се обучават 700 ученици от първи до седми клас. Обучението се осъществява от 55 педагогически специалисти.

Училището предоставя целодневна организация на учебния ден за желаещите ученици от първи до четвърти клас.

Обучението се провежда съгласно Държавните образователни стандарти /ДОС/ в системата на училищното образование.

В училището се предоставя общообразователна училищна подготовка като съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на ученика в следващ клас, етап и/или степен на образование и свързани с постигане на целите на училищното образование в страната.

Обучението в 38 ОУ “В.Априлов“ е светско и не допуска реализация на идеологични и религиозни доктрини сред учениците, както и дискриминация на основата на пол, народност, етническа принадлежност и религия.

Обучението в 38 ОУ ”В.Априлов” се провежда на книжовен български език. Усвояването на българския книжовен език е задължително за всички ученици, които се обучават в системата на училищното образование.

На завършилите определен клас или етап на образование, училището издава предвидените в ЗПУО документи: удостоверение за завършен клас, удостоверение за завършен I клас, удостоверение за завършен начален етап на основно образование, свидетелство за завършено основно образование.

В 38 ОУ“ В.Априлов“ се полага системни усилия за осигуряване на пълноценен образователен процес и за подкрепа на личностното развитие на всеки ученик, в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНСТИТУЦИЯ

Комплексното функциониране на 38 ОУ “В.Априлов“ е ориентирано към успеха и благосъстоянието на неговите ученици. Усилията на училищния екип са насочени към това да отговори на техните очаквания и тези на техните родители, като потребители на образователните услуги. В резултат, училището поддържа устойчив високия интерес на ученици и родители към него и неизменно е сред водещите основни училища в столицата, по постижения и предпочитания.

Като част от образователна система, днес, училището вече е изправено и пред редица нови предизвикателства, съпътстващи реформата в българското образование, която реално започна през 2016г. с приемането на новия Закон за предучилищното и училищно образование /ЗПУО/. Промените в традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване изискват училището да предефинира своите цели и приоритети, в съответствие с държавната политика и изискванията на нормативните документи в образователната система, като ориентира дейността си в няколко основни направления:

- овладяване на ключови компетентности, като комплекс от взаимосвързани знания, умения и нагласи или отношения, необходими за личностното развитие на учениците и формирането на гражданска позиция;
- осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на всеки ученик, съобразно неговите потребности, способности и интереси;
- изграждане на активна училищна общност, включваща всички участници в образователния процес - ученици, педагогически специалисти, родители, съмишленици;
- планиране на мерки за кариерно развитие на педагогическите специалисти и стартиране на процеса на атестацията им, като оценка на съответствието на дейността им с постигнатите резултати.
- фокусиране на институционалното развитие на училището, върху неговата автономност и функционална ефективност, чрез въвеждането на система за управление на качеството и изграждане на висока организационна култура.

Прилагането на SWOT анализ на училищната система позволява да се открият специфичните особености в нейното функциониране, които да послужат за определяне на стратегическите цели и мерките за тяхното постигане

1. Силни страни

1.1. Учебна дейност

- В училището няма повтарящи ученици, а тези които остават на поправителни изпити по някакъв предмет, са редки и единични случаи /през последните 3 години няма нито един такъв ученик/.
- Учениците, които завършват успешно учебната година са с добри, много добри и отлични оценки.
- Всички ученици, които се обучават в училището покриват държавните образователни изисквания, включително тези със специални образователни потребности, които са успешно включени в образователния процес и се обучават по общия учебен план, с подкрепа на ресурсен учител.
- От завършилите 7-ми клас, през последните 5 години, се реализира 100% прием с конкурсен изпит, в профилирани и професионални гимназии.
- Учениците от 4-ти клас завършват всяка година с много добри и отлични резултати на национално външно оценяване.
- Представянето на олимпиади по БЕЛ, математика, биология, физика, химия, история е на високо ниво и отразява трайния интерес на учениците към учебната работа.

- Осигурено е целодневно обучение за учениците от 1 до 4 клас, съобразно възможностите на сградния фонд и хигиенните норми за безопасни и здравословни условия за обучение и труд.

1.2. Екипност и квалификация

- Учителите, които преподават в 38 ОУ “В.Априлов“ са с висока професионална подготовка – всички имат образователно-квалификационна степен „магистър“, а 9 от тях притежават ПКС – един с V, трима с II и петима с III.

- Педагогическите специалисти владеят необходимите методи и средства на преподаване, като се стремят да ги доразвиват и усъвършенстват .

- В процеса на обучение, учителите влагат усилия да проявяват индивидуален подход и спазват стриктно стандартите за оценка на знанията и уменията, прилагани в системата на образованието.

- Постоянното повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти е от първостепенно значение за работата; то се реализира чрез планиране на вътрешни и външни квалификационните дейности за всяка учебна година, съобразно актуалните потребности в образователния и възпитателния процес.

- Не се допускат свободни часове, като се прилага схема за вътрешно заместване, която позволява гъвкавост и експедитивност при възникване на необходимост от заместване.

- Учителите поддържат постоянна връзка с родителите на децата, за решаване на възникналите проблеми в оперативен порядък, като ефективна в това отношение е системата „електронен дневник“.

1.3. Училищна среда

- В училището се работи безкомпромисно за създаване и поддържане на безопасна училищна среда, по отношение на здравето и сигурността на децата.

- Вземат се спешни и адекватни мерки по всяка проява на насилие или тормоз и те се овладяват още в началната им фаза, с координираните действия на ръководството на училището, училищния психолог, учителите и класните ръководители.

- Търси се активното съдействие на родителите и на самите ученици при решаване на проблемите, търсят се възможности за делегиране на права и отговорности, както в рамките на правилника на училището, така и за всеки индивидуален случай.

- Извънкласните дейности отговарят на интересите на учениците и са насочени главно в областта на природните науки, спорта и музиката – особено активно е участието в програми и проекти на БЧК и екологични организации.

- В училището се развива детска вокална група, която взема участие във всички празнични събития в училището.

- Учениците участват активно и в много спортни празници и състезания, като печелят престижни награди.

1.4. Административно управление:

- В училището съществува добра организация на работа, която се осъществява чрез планиране, координиране и контрол, както и чрез успешна обратна връзка в училищната общност.

- Осигурено е единство и непрекъснатост на образователния и възпитателния процес и възможности за корекции в хода на работата, за достигане на желаните резултати.

- Управлението на финансовите средства на училището е на много високо ниво - няма недостиг, а с икономии в бюджета се извършват ремонти и се закупува ново оборудване.

- Полагат се системни усилия за по-широко участие на родителите в училищния живот, основно по линия на училищното настоятелство.

- За престижа на училището добре работи и интернет-страницата, в която се отразяват значими събития, предоставя се информация за организацията на учебно-възпитателната работа, актуални документи и пр.

2. Слабости и дефицити:

Въпреки отбелязаните сериозни успехи, се установяват и някои слабости и дефицити, чието преодоляване следва да бъде в основата на стратегическото планиране на развитието, през следващите 4 години:

- Системният подход в работата все още се конструира и развива, което води в някои отношения до ситуативно преодоляване на проблемите, както и до недостатъчна ефективност на някои от планираните мерки.

- Необходимо е достигането на по-висока степен на овладяване и прилагане на иновативни методи и добри практики в обучението.

- Технологичната осигуреност на учебния процес все още е далеч от желаното и не отговаря в достатъчна степен на поставените цели.

- Контактите и партньорствата както с родителите, така и с обществени организации, които биха могли да оказват устойчива подкрепа в развитието на училището са по-скоро епизодични, а не в резултат на целенасочено планиране.

- Недостатъчно действена е ритуализацията на училищния живот - липсват външни, разпознаваеми знаци за принадлежност към общността на 38 ОУ "В.Априлов", както и конструктивни форми, обединяващи бивши и настоящи ученици, учители и родители.

- Активността по отношение на участие в регионални, национални и международни програми и проекти все още е ниска, поради малкия ресурс от подготвени и мотивирани, за работа в тази област, педагогически специалисти.

- Ограничен е акцентът върху разширяване на самообучението и индивидуалната ангажираност на учениците с процеса на придобиване на знания, умения и компетентности /напр. чрез широкото използването на проектно базираното обучение и др./

- Немалка част от педагогическите специалисти проявяват слаба рефлексивност, по отношение на замяната на традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване, което създава известно напрежение у тях и предпоставки за възможно фиктивно прилагане на някои мерки в образователния процес.

- Функционирането на методическите обединения все още е далеч от очакванията към тях от гледна точка на съвременните реалности в образованието.

3. Външни фактори:

Стратегическото развитие на училището е тясно свързано и с редица външни фактори, с потенциал да влияят върху неговия успех:

- Обществено-политическа стабилност в глобален мащаб, влияе върху усещането за несигурност в обществото и изострянето на социалните проблеми, което рефлектира върху усилията за работа по гражданско възпитание и образование.

- Прилагането на нови законодателни мерки и политики в сферата на образованието, които не са апробирани в достатъчна степен, създават трудности по прилагането им и са сериозно предизвикателство за училищната система.

- Бюджет и финансиране - промени в механизма на финансиране /напр. промяна в стойността на издръжката на един ученик, осигуряването на средства за действащо приобщаващо образование и др./ би се отразило върху автономията и неминуемо върху цялостната дейност на училището.

- Ефективност на нормативната уредба – липсата на механизми за търсене на отговорност от недобросъвестни родители, липсата на качествена субординация в системата на образованието и др. затрудняват предоставянето на подкрепа и индивидуалния подход към учениците.

4. Ключови области за въздействие:

Направеният анализ на развитието на 38 ОУ “В.Априлов“, на този етап, води до открояването на ключови области за въздействие, определящи неговото позициониране в бъдещето и перспективите му за устойчив успех:

- *Първа област на въздействие – обучение:*
  - Насоченост към: придобиване на знания и умения, мотивиране към академични постижения, прилагане на модерни и иновативни методи и средства за обучение, създаване на нагласи за учене през целия живот.
- *Втора област на въздействие - личностно развитие :*
  - Насоченост към: създаване на нагласи за предпазване от рискови фактори на средата и безопасно поведение, стимулиране на интерес към здравословен начин на живот и спорт, формиране на умения за себеизява и общуване, развитие на индивидуалните качества и способности.
- *Трета област на въздействие – гражданска активност:*
  - Насоченост към: формиране на лични и социални компетентности, свързани с планиране и проектиране в личния живот и баланс между изискванията към себе си и изискванията към другите, запознаване с основни принципи на лични, групови и обществени взаимодействия.
- *Четвърта област на въздействие - училищна общност:*
  - Насоченост към: развитие на демократична вътрешна среда и успешна училищна общност, с наличие на ясно дефинирани правила за поведение и взаимодействие, в условията на високо ниво на сътрудничество, взаимно уважение и зачитане на индивидуалните различия.
- *Пета област на въздействие - човешки ресурси:*
  - Насоченост към: осигуряване на условия и мотивация за лично и професионално развитие на педагогическите кадри и непедagogическия персонал, пряко и косвено отговорни за успешното функциониране на училището и интегриращи цялостната училищна среда.
- *Шеста област на въздействие - институционален капацитет:*
  - Насоченост към: прилагане на училищни политики и подходи за постигане на задълбочено взаимодействие и устойчиви резултати в образователния и възпитателния диалог; установяване на тотален мениджмънт на качество във всяка насока на функциониране на училището.

3. МИСИЯ, ВИЗИЯ И ПРИНЦИПИ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

3.1. *Поемане на отговорност*

38 ОУ „В.Априлов“ има привилегията повече от век да се утвърждава като образователно средище, посветено на стойностното обучение и

възпитание на българските деца. Управлението на училището винаги се е ръководило от стремежа да отговаря на актуалните изисквания на времето.

Днес, училищния екип е още по-силно мотивиран да продължи традицията, развивайки я в посока към модерно образование и осигуряване на привлекателна среда за младите хора.

Нашият екип, поема отговорност да работи компетентно, целенасочено и всеотдайно за развитие на училището, в съответствие с потребностите на неговите ученици и се ангажира с постигане на устойчиви резултати при пълна прозрачност и отчетност на управлението.

3.2. Мисия на училището

38 ОУ“ В.Априлов“ има за свое най-важно предназначение:

- да подготвя своите ученици за успешно продължение на образованието в желаните от тях насоки;
- да им предоставя условия за овладяване на необходимите знания, умения и компетентности, чрез високо квалифицирани и отговорни преподаватели;
- да осигурява приоритетно сигурна и приятелска среда за тяхното израстване и личностно развитие;

Нашата мисия е да предоставяме високо качество в образователния процес, в условията на оптимална, развиваща училищна среда за нашите ученици.

3.3. Визия за развитие

Стремежът на училищния екип е насочен към отстояване на лидерска позиция на училището, в конкурентна образователна среда, чрез:

- развиване на общност от родители, учители, ученици и съмишленици, споделяща единни ценности;
- осигуряване на модерно обучение с прилагане на високи стандарти за качество на образователния продукт;
- предоставяне на стимулираща и формираща среда, с грижа за личното израстване и благополучие на учениците;
- прилагане на ефективен институционален мениджмънт и организационна култура;

Нашата визия е 38 ОУ „В.Априлов“ да бъде училище - лидер, сред основните училища в столицата, мотивирано към предизвикателства и постижения.

3.4. *Принципи на взаимодействие*

Педагогическата колегия, ръководството на училището и останалите участници в училищната общност са приели за определящи, във всички аспекти на училищния живот, следните принципи:

- *сигурност* - съхраняване здравето и живота на всеки член на училищната общност има първостепенно значение;
- *законност* - цялата дейност и планираното развитие са подчинени на действащото законодателство в Р България и са съобразени със стратегическите национални и европейски нормативни документи;
- *етичност* – взаимодействията в училищната общност, стават при спазването на морални норми и правила, които са общоприети, чрез нейния Етичен кодекс.
- *всеотдайност* - всеки отдава най-доброто от себе си в работата и при изпълнение на своите отговорности и е загрижен за благосъстоянието на общността, към която принадлежи;
- *уважение* - ние показваме зачитане на личността и индивидуалността от всеки, към всеки и грижа за другия и общността, като цяло;
- *качество* – основен стремеж в цялостната училищна дейност е търсенето и прилагането на най-високите стандарти в обучението, възпитанието и общуването;
- *компетентност* – ориентация на труда и поведението не само към усвояване на знания, но и към ефективното им прилагане като умения, в личен и институционален план;
- *последователност* - да се работи целенасочено, с ясна перспективна и планиране на всеки етап, е определящо и за индивидуалния, и за общия успех;
- *отговорност* – твърдо и убедено стоим на позицията, че от поемането на ангажимент, произтича задължение и отговорността за изпълнението му е лична.
- *ефективност* - загубата на време и ресурс е нежелана, когато те биха могли да бъдат освободени за усъвършенстване и развитие;
- *постижения* – активна подкрепа за всяка проява на самостоятелност, любознателност, инициативност и адмириране на всяко постижение;
- *демократичност* - насърчаване уменията за самоуправление, самоконтрол и даване на обратна връзка;
- *иновативност*- приемане на предизвикателствата не като трудност, а като възможност, със стремеж към по-широки хоризонти, към новото и нетрадиционното;

4. СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА

Изготвянето и изпълнението на една стратегия за развитие изисква, по същество, определяне на насоки и приоритети и съставяне и следване на план за постигане на резултати.

Стратегическото планиране е това, което дава възможност да следваме амбициите си, да се позиционираме адекватно спрямо бъдещето, да предвиждаме промените и да вземаме обмислени решения при изпълнение на целите си. Това позволява стартирането на дин проактивен процес на оценка на настоящето, определяне на желаното бъдеще и на действията, които ще ни водят към неговото постигане.

Стратегическата рамка представя основната насока на развитие на училището - като стратегическа цел, изведените от нея приоритети - като оперативни цели и мерките за тяхното постигане - като план за изпълнение.

Конструирането на стратегическата рамка се ръководи от определените мисия, визия и принципи на взаимодействие на училището.

4.1. Основна цел на развитието

Нашата мисия ни задължава да подготвяме учениците си за успешно продължение на образованието в желаните от тях области, като им предоставяме високо качество в преподаването и усвояването на необходимите знания.

Нашият стремеж е това да става в сигурна среда, която е, преди всичко, стимулираща и формираща за личността им.

Ние имаме твърдата увереност, че знанията и индивидуалните способности не са достатъчно ефективни за личния успех, ако не са компетентно използвани. За да бъдат успешни нашите ученици, учители и самата институция са нужни не само знания и лични качества, но и умения за тяхното прилагане.

За да следваме желаната от нас насока на развитие, ние си поставяме следната стратегическа цел за изпълнение:

❖ Да се осигури устойчивото функциониране на училището, на лидерска позиция сред столичните училища, чрез предоставяне на високо качество в образователния процес, сигурна и развиваща училищна среда и ориентация на училищния екип към предизвикателства и постижения.

4.2. Оперативни цели /приоритети/:

Оперативните цели произтичат от стратегическата цел/насока на развитието, като основни нейни приоритети. Те конкретизират резултатите, които се очаква да се постигнат в посочените ключови области за въздействие.

- Оперативна цел 1: Приемане придобиването на знания, умения и компетентности, като лична и общностна ценност и мотивиране за учене през целия живот.
- Оперативна цел 2: Постигане на трайна ориентация към високи академични постижения и изява на индивидуалните качества и способности на учениците, като средство за успешна реализация.
- Оперативна цел 3: Предоставяне на модерно обучение, с фокус върху индивидуалния принос на ученика в придобиването на знания и овладяване на лични и социални компетентности.
- Оперативна цел 4: Създаване на училищна общност, която споделя общи ценности и етични норми и е гарант за осигуряването на позитивна училищна среда.
- Оперативна цел 5: Установяване на тотален мениджмънт на качество и организационна култура във всички сфери на функциониране на училището.

5. АДМИНИСТРИРАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА

5.1. Обхват на стратегията

Изпълнението на стратегията за развитие на училището, засяга пряко или косвено всички участници в образователния процес и всички членове на училищната общност:

- ученици;
- педагогически специалисти;
- директор;
- непедagogически персонал;
- родители;
- партньори и съмишленици.

5.2. План за изпълнение на дейностите

Постигането на стратегическата и оперативните цели за четиригодишния период на действие на стратегията е обвързано с приемането и гласуването от педагогическия съвет на план за изпълнение и финансиране на дейностите по нейното изпълнение.

Планът за изпълнение на дейностите, включва конкретните мерки/дейности, които ще бъдат предприети за изпълнение на целите, времеви график, отговорни лица за изпълнението, източник и приблизителна стойност на финансиране, индикатори за постигнати резултати.

Планът е разработен на базата на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището и потребностите по установените ключови области на въздействие.

Планът за изпълнение и финансиране на дейностите е неразделна част от стратегията за развитие / Приложение №1/.

Мониторингът по изпълнение на предвидените в плана дейности е приоритет на ръководството на училището, с активното участие на общественения съвет, като орган за граждански контрол.

5.3. Финансиране

38 ОУ “В.Априлов”- гр. София е общинско училище и се финансира от бюджета на Столична община – гр.София като третостепенен разпоредител с бюджетни средства. Училищното ръководство, в лицето на директора, има опит при планирането и разходването на финансовите средства. Финансовото управление и контрол на публичните средства, гарантира сигурност при разходването на средствата от делегирания бюджет.

Част от предвидените в плана мерки предвиждат актуализиране на процедурите по СФУК, които се нуждаят от обвързване с ДОС за финансиране на институциите в системата на образованието, по чл. 22, ал. 2, т. 17 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Голяма част от предвидените мерки за постигане на оперативните цели, не изискват финансиране. Те са обвързани с човешките ресурси и се осъществяват, чрез изпълнение на конкретни дейности, за които се носи лична отговорност.

Дейностите, които предполагат финансови средства се осигуряват от:

- делегирания бюджет на училището;
- средства от национални програми и такива финансирани от ЕС;
- други източници /дарения, спонсорство и др./

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящата Стратегия за развитието на 38 ОУ “В.Априлов” е приета от педагогическия съвет с протокол № 16/ 01.09.2016г. и има срок на действие за периода 2016-2020г.

Стратегията е съгласувана с Обществения съвет и е публикувана на интернет-страницата на училището, за запознаване на всички заинтересовани страни.

Стратегията за развитие е съгласувана със синдикалната организация в училището и обществения съвет.

Председател на синдикална организация..... Председател на обществен съвет.....

